

 CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PX_ZGE/RG;QP1	
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	ZLECANIE GENETYCZNEGO BADANIA LABORATORYJNEGO	Wydanie nr: 4 z dnia: 2026.02.26	
ZAKŁAD GENETYKI MEDYCZNEJ PRACOWNIA CYTOGENETYKI I HODOWLI TKANEK		Strona	Liczba załącznikó w
		1 z 4	1
Proces: MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA			

I.Cel procedury

Celem wprowadzenia procedury jest przedstawienie i ujednolicenie zasad zlecania genetycznych badań laboratoryjnych przez klienta laboratorium, zwanego dalej zleceniodawcą, do Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek (PCiHT) Zakładu Genetyki Medycznej (ZGM) Instytutu „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka” (IPCZD).

II.Zakres stosowania procedury

Procedura obowiązuje wszystkich zleceniodawców wewnętrznych i zewnętrznych zlecających badania do Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek ZGM IPCZD, pracowników Punktu Pobrań Materiału biologicznego do badań diagnostycznych IPCZD oraz pracowników PCiHT Zakładu Genetyki Medycznej IPCZD.

Listę wykonywanych badań laboratoryjnych w Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek stanowi załącznik do niniejszej procedury.

III.Opis postępowania

- Obowiązują odrębne zasady zlecania genetycznych badań laboratoryjnych dla zleceniodawców wewnętrznych i zewnętrznych:
 - Zleceniodawcy wewnętrzni zlecają wykonanie badań poprzez szpitalny system informatyczny dołączając podpisany przez zlecającego wydruk wygenerowanej Karty zlecenia badania do Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek
 - Zleceniodawcy zewnętrzni zlecają wykonanie badań poprzez kompletne i czytelne wypełnienie formularza Karta Zlecenia Badania do Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek” znajdującego się na stronie www.czd.pl w zakładce Działalność kliniczna/Zakłady/Zakład Genetyki Medycznej/Pracownia Cytogenetyki i Hodowli Tkanek .
Wzór zlecenia genetycznego badania laboratoryjnego jest zgodny z zaleceniami Polskiego Towarzystwa Genetyki Człowieka (PTGC) i Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych (KIDL).
- Zleceniodawca dostarcza prawidłowo wypełnioną Kartę zlecenia badania do Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek wraz z odpowiednim materiałem biologicznym/genetycznym bezpośrednio do Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek zgodnie z obowiązującą procedurą PX_ZGE/RG;QP3 „Transport materiału do genetycznego badania laboratoryjnego”.
 - W przypadku badań cytogenetycznych (kariotypu i FISH) w poniedziałki, wtorki i piątki do godziny 12:00.
 - W przypadku badań molekularnych od poniedziałku do piątku do godziny 15:00. Jeśli pacjent kierowany jest pierwszorazowo na badanie molekularne do Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek konieczne jest zlecenie izolacji DNA do Pracowni Genetyki Molekularnej poprzez wypełnienie formularza Karta zlecenia badania molekularnego.
 - W przypadku hodowli fibroblastów od poniedziałku do czwartku po uprzednim kontakcie telefonicznym z laboratorium.
 - W razie konieczności dostarczenia materiału na badania do Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek, w terminie innym niż wymienione, niezbędne jest każdorazowe skontaktowanie się z Pracownią Cytogenetyki i Hodowli Tkanek. tel. 22 815 74 55 / 22 815 72 60.

 CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PX_ZGE/RG;QP1	
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	ZLECANIE GENETYCZNEGO BADANIA LABORATORYJNEGO	Wydanie nr: 4 z dnia: 2026.02.26	
ZAKŁAD GENETYKI MEDYCZNEJ PRACOWNIA CYTOGENETYKI I HODOWLI TKANEK		Strona	Liczba załącznikó w
		2 z 4	1
Proces: MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA			

3. W przypadku konieczności wykonania więcej niż jednego badania diagnostycznego, dopuszcza się zlecenie kilku badań w ramach jednego skierowania z tego samego materiału biologicznego. Tym samym badania wykonywane z różnych materiałów (krew pobrana na heparynę i EDTA) powinny być zlecane na osobnych formularzach.
4. W przypadku zlecenia badania w trybie pilnym, zlecniodawca zobowiązany jest do wyboru stosownego trybu badania w Karcie zlecenia badania do Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek. Zlecenie badań pilnych może nastąpić w sytuacjach zagrożenia życia pacjenta, w razie potrzeby podjęcia natychmiastowych działań lekarskich lub na uzasadnioną prośbę lekarza zlecającego, po uprzednim uzgodnieniu z laboratorium.
5. Przy zleceniu genetycznego badania laboratoryjnego, bezwzględnie wymagane jest równoczesne wypełnienie i podpisanie przez pacjenta i/lub jego przedstawiciela ustawowego oraz lekarza zlecającego formularza „Deklaracja Świadomej Zgody na badanie genetyczne”.
6. Deklaracja świadomej zgody na badanie genetyczne pobrana przez zlecniodawców z IPCZD przechowywana jest w historii choroby pacjenta, a zlecniodawca poświadcza podpisem w Karcie Zlecenia Badania do Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek w części „Informacje dotyczące Deklaracji Świadomej Zgody” kompletne i prawidłowe uzupełnienie właściwego formularza.
7. W przypadku badań zlecanych przez zlecniodawców spoza IPCZD podstawą wykonania badania jest dostarczenie Karty Zlecenia Badania do Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek i formularza Deklaracji Świadomej Zgody na badanie genetyczne. Oba w/w dokumenty są weryfikowane i przechowywane w PCIHT. Ponadto, zlecniodawca spoza IPCZD zobowiązany jest do podania danych, niezbędnych do wypełnienia wniosku o obciążenie za wykonanie badania.
8. Lekarz zlecający ma obowiązek udostępnić do wglądu pacjentowi / przedstawicielowi ustawowemu klauzulę informacyjną o sposobie przetwarzania danych osobowych udostępnionych na potrzeby wykonania badania genetycznego w IPCZD lub na jego prośbę przekazać w/w klauzulę na własność. Fakt zapoznania się z informacjami zawartymi w klauzuli pacjent / przedstawiciel ustawowy poświadcza zaznaczając odpowiednie pole na formularzu Deklaracji Świadomej Zgody, a lekarz zlecający ma obowiązek dokonać weryfikacji tego faktu.
9. Lekarz zlecający ma obowiązek poinformować pacjenta/przedstawiciela ustawowego o sposobie przygotowania się pacjenta do badania, m.in. o wymogach dotyczących pobrania od niego materiału biologicznego (opisanych w procedurze „Pobieranie materiału do genetycznego badania laboratoryjnego”).
10. W przypadku, gdy pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy nie może złożyć podpisu na formularzu Deklaracji Świadomej Zgody na badanie genetyczne dopuszcza się umieszczenie adnotacji przez lekarza zlecającego o okolicznościach wyrażonej zgody i o przyczynach niemożności złożenia podpisu przez uprawnioną osobę, opatrzonej podpisem i pieczęcią lekarza.
11. Niekompletne lub nieprawidłowe wypełnienie Karty zlecenia badania do Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek oraz formularza świadomej zgody na badanie genetyczne uniemożliwia przyjęcie próbki materiału biologicznego do badania i/lub wykonanie badania w Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek Zakładu Genetyki Medycznej. O zaistniałej sytuacji Zakład/Pracownia powiadamia zlecniodawcę w formie telefonicznej lub pisemnej.

 CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PX_ZGE/RG;QP1	
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	ZLECANIE GENETYCZNEGO BADANIA LABORATORYJNEGO	Wydanie nr: 4 z dnia: 2026.02.26	
ZAKŁAD GENETYKI MEDYCZNEJ PRACOWNIA CYTOGENETYKI I HODOWLI TKANEK		Strona	Liczba załącznikó w
		3 z 4	1
Proces: MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA			

12. W przypadku stwierdzonych nieprawidłowości w wymaganej dokumentacji istnieje możliwość przechowania próbki materiału biologicznego przeznaczonego do genetycznego badania laboratoryjnego przez okres:
- do 72 godzin w przypadku badań kariotypu i FISH,
 - do 10 dni roboczych w przypadku badań molekularnych, w czasie którego zleceniodawca jest zobowiązany do uzupełnienia lub(i) skorygowania nieprawidłowości.
- Po upływie tego okresu, w porozumieniu z jednostką zlecającą materiał biologiczny wraz z nieprawidłową dokumentacją jest zwracany do zleceniodawcy lub podlega utylizacji.
13. W przypadkach uzasadnionych dobrem pacjenta (gdy jego stan nie pozwala na ponowne pobranie materiału do badań) i wyłącznie po uprzednim uzgodnieniu z kierownikiem Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek, dopuszcza się możliwość rozpoczęcia analizy otrzymanej próbki materiału biologicznego z nieprawidłową dokumentacją. Wynik badania nie zostanie jednak wydany do czasu uzupełnienia lub(i) skorygowania nieprawidłowości przez zleceniodawcę.
14. W przypadku konieczności kontynuowania diagnostyki z próbki materiału genetycznego uprzednio zabezpieczonego w laboratorium lub uzupełnienia zakresu zlecenia wymagane jest dostarczenie nowego zlecenia na wybrane badanie.

IV. Postępowanie z dokumentacją medyczną

Postępowanie w oparciu o zarządzenie dyrektora Instytutu „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka” w sprawie wprowadzenia w Instytucie „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka” instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwum zakładowego

V. Załączniki

- PX_ZGE/RG;QP1;FP1 – Lista wykonywanych badań laboratoryjnych w Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek

VI. Dokumenty powiązane i przywołane

- Deklaracja świadomej zgody na badanie genetyczne
- Karta zlecenia badania do Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek
- Karta zlecenia badania molekularnego
- Zarządzenie dyrektora Instytutu „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka” w sprawie wprowadzenia w Instytucie „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka” instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwum zakładowego
- Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych pacjentów i ich przedstawicieli ustawowych przez Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” (do formularza Deklaracji Świadomej Zgody)
- PX_ZGE/RG;QP3 Transport materiału do genetycznego badania laboratoryjnego
- PII;QP1;FP3 Formularz potwierdzenia zapoznania się z procedurą/instrukcją/innymi wymaganiami

		STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA		PX_ZGE/RG;QP1	
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa		ZLECANIE GENETYCZNEGO BADANIA LABORATORYJNEGO		Wydanie nr: 4 z dnia: 2026.02.26	
ZAKŁAD GENETYKI MEDYCZNEJ PRACOWNIA CYTOGENETYKI I HODOWLI TKANEK				Strona	Liczba załączników
				4 z 4	1
Proces: MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA					

VII. Wdrożenie procedury do stosowania

1. Kierownicy komórek organizacyjnych IPCZD objęci zakresem stosowania procedury, zobowiązani są do zapoznania z treścią procedury oraz zapoznania podległego personelu i nadzoru nad przestrzeganiem przez nich zawartych w niej zapisów.
2. Fakt zapoznania z niniejszą procedurą pracownicy IPCZD potwierdzają podpisem na formularzu: PII;QP1;FP3.
3. Sekcja Wsparcia Pracy Klinicznej jest odpowiedzialna za przesłanie zleceńodawcom zewnętrznym aktualnej procedury wraz ze wzorem oświadczenia dotyczącego zapoznania pracowników z aktualną procedurą. Zleceńodawcy zewnętrznym po zapoznaniu personelu z treścią procedury, są zobowiązani do odesłania podpisanego oświadczenia, o którym mowa w niniejszym punkcie. Sekcja Wsparcia Pracy Klinicznej jest odpowiedzialna za przekazanie kopii ww. oświadczenia do Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek.

Aktualizował	Sprawdził: (weryfikacja merytoryczna)				Sprawdził: (weryfikacja formalna)	Zatwierdził
Kierownik Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek	Kierownik Zakładu Genetyki Medycznej	Inspektor Ochrony Danych	Kierownik Sekcji Wsparcia Pracy Klinicznej	Zastępca Dyrektora ds. Klinicznych	Pełnomocnik Dyrektora ds. Systemu Zarządzania Jakością	Dyrektor Instytutu „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”
mgr inż. Marlena Młynek	dr hab. n. med. Agnieszka Madej-Pilarczyk	mgr Magdalena Kowalska	mgr Dagmara Głuch	dr n. med. Zbigniew Kułaga	mgr inż. Anna Barańska	dr n. med. Marek Migdał
Data <i>14.02.2026</i>	Data <i>14.02.2026</i>	Data <i>13.02.26</i>	Data <i>14.02.2026</i>	Data <i>19 LUT 2026</i>	Data <i>10.02.26</i>	Data <i>23.01.2026</i>
Podpis i pieczęć <i>M. Młynek</i> Pracowni Cytogenetyki i Hodowli Tkanek Instytut „Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka”	Podpis i pieczęć <i>A. Madej-Pilarczyk</i> KIEROWNIK ZAKŁADU GENETYKI MEDYCZNEJ Instytut „Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka” Dr hab. n. med. Agnieszka Madej-Pilarczyk	Podpis i pieczęć <i>M. Kowalska</i> INSPEKTOR Ochrony Danych mgr Magdalena Kowalska	Podpis i pieczęć <i>D. Głuch</i> KIEROWNIK Sekcji Wsparcia Pracy Klinicznej Instytut „Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka” mgr Dagmara Głuch	Podpis i pieczęć <i>Z. Kułaga</i> Zastępca Dyrektora ds. Klinicznych dr n. med. Zbigniew Kułaga	Podpis i pieczęć <i>A. Barańska</i> Pełnomocnik Dyrektora ds. Systemu Zarządzania Jakością mgr inż. Anna Barańska	Podpis i pieczęć <i>M. Migdał</i> DYREKTOR Instytutu „Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka” dr n. med. Marek Migdał